

Sygn. akt V RC 1019/14

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 14 stycznia 2016 roku

Sąd Rejonowy dla Warszawy Pragi - Północ w W. V Wydział Rodzinny i Nieletnich

w następującym składzie:

Przewodniczący: SSR Małgorzata Kamykowska

Protokolant: Anna Potęga

po rozpoznaniu w dniu 14 stycznia 2016 roku w Warszawie,

na rozprawie

sprawy z powództwa A. K.

przeciwko M. K. (1)

o alimenty

I. zasądza od M. K. (1) na rzecz A. K. ur. (...) w P. alimenty w kwocie po 400 (czterysta) złotych miesięcznie, płatne do 10 – go dnia każdego miesiąca z góry do rąk A. K. z ustawowymi odsetkami w przypadku uchybienia terminowi płatności którejkolwiek z rat, poczynając od dnia 12 listopada 2014r.;

II. w pozostałej części powództwo oddala;

III. nakazuje pobrać od M. K. (1) na rzecz Skarbu Państwa Kasa Sądu Rejonowego dla Warszawy P. kwotę 240 (dwieście czterdzieści) zł tytułem nieuiszczonego wpisu sądowego;

IV. zasądza od M. K. (1) na rzecz A. K. kwotę 600 (sześćset) zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa prawnego;

V. wyrokowi w pkt I nadaje rygor natychmiastowej wykonalności.

UZASADNIENIE

Pozwem z dnia 12 listopada 2014 roku (data prezentaty), A. K. wniosła o zasądzenie od pozwanej M. K. (1) alimentów w kwocie po 1 250 zł miesięcznie płatnych z góry do dnia 10 – ego każdego miesiąca do rąk powódki wraz z ustawowymi odsetkami w przypadku uchybienia terminowi płatności którejkolwiek z rat. Na terminie rozprawy w dniu 14 stycznia 2016 roku powódka zmodyfikowała powództwo do kwoty po 800 zł miesięcznie (pozew – k. 2 – 7; protokół rozprawy z dnia 14.01.2016 r. – k. 511).

Na terminie rozprawy w dniu 14 stycznia 2016 roku pozwana ostatecznie uznała powództwo do kwoty po 200 zł miesięcznie (protokół rozprawy z dnia 14.01.2016 r. – k. 511).

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

A. K., urodzona dnia (...) w P. jest córką M. K. (1) i M. K. (2), pochodzącą z ich związku małżeńskiego. Rodzice powódki rozwiedli się w 2009 roku. Powódka nie ma większych problemów zdrowotnych, nie choruje przewlekle. Studiuje na drugim roku finansów i rachunkowości w trybie stacjonarnym w Wyższej Szkole Finansów i (...) w W.. Zamieszkuje w mieszkaniu własnościowym o powierzchni 31 m², należącym do jej ojca. Jej miesięczny koszt utrzymania to kwota

rzędu 2 000 zł. Składają się na nią następujące wydatki – czynsz – 366 zł, opłaty za studia – 380 zł, prąd – 80 zł, gaz – 150 zł, wyżywienie – 500 zł, środki czystości, kosmetyki – 150 zł, ubrania – 200 zł, bilet miesięczny – 45 zł, telefon – 100 zł. Koszt utrzymania powódki pokrywa jej ojciec. Powódka nie ma kontaktu z matką od 2013 roku – od momentu wygaśnięcia obowiązku alimentacyjnego ojca. A. K. w 2013 roku zrezygnowała z alimentów płaconych przez jej ojca, z uwagi na to, iż w tym czasie z nim mieszkała. Powódka aktualnie nie pracuje, wcześniej, gdy rozpoczęła studia, podjęła pracę w niepełnym wymiarze czasu pracy, jednak nie mogła pogodzić jej z nauką na studiach dziennych. W roku podatkowym 2014 powódka osiągnęła dochód w wysokości 477,44 zł. A. K. majątku nie posiada (zeznania A. K. na rozprawie w dniu 5.11.2015 r. – k. 428 – 429; zeznania M. K. (2) na rozprawie w dniu 5.11.2015 r. – k. 426 – 427; zaświadczenie o studiowaniu – k.417; PIT – k. 311 – 314).

Ojciec powódki, M. K. (2) ma 47 lat, jest zatrudniony w (...) sp. z o. o. i z tego tytułu osiąga dochód w wysokości ok. 2 000 – 3 000 zł netto miesięcznie. M. K. (2) łoży na utrzymanie powódki, a także od 2013 roku płaci alimenty na rzecz drugiej córki, P. K. w wysokości 750 zł miesięcznie. Ojciec powódki pokrywa koszty jej utrzymania, tj. opłaca czynsz, czesne za studia, przekazuje jej pieniądze na wyżywienie, leki, ubrania itp. Przed rozpoczęciem studiów przez powódkę, sprzedał dom w P., aby kupić córce kawalerkę, a sam mieszka wraz z partnerką i jest na jej utrzymaniu. M. K. (2) nie posiada oszczędności, nie jest zadłużony finansowo (zeznania M. K. (2) na rozprawie w dniu 5.11.2015 r. – k. 426 – 427; zeznania P. K. na rozprawie w dniu 5.11.2015 r. – k. 427 – 428).

M. K. (1) ma 43 lata, w okresie od 1 października 2015 roku do końca grudnia 2015 roku była zatrudniona przez M. J. prowadzącą działalność gospodarczą pod nazwą M. A. Ubezpieczeniowy na stanowisku doradcy klienta w wymiarze ½ etatu. Obecnie pozostaje bez pracy. Pozwana ma problemy zdrowotne, ma trudności z widzeniem po nieudanej operacji oka, leczy się neurologicznie i psychiatrycznie, jest pod opieką psychoterapeuty. W roku podatkowym 2014 pozwana osiągnęła dochód w wysokości 36 525,28 zł z tytułu umowy o pracę oraz w wysokości 27 096,59 zł z tytułu sprzedaży akcji Spółki (...) S.A. Aktualnie pozwana nie posiada akcji imiennych (...) S.A. Mieszka sama w domu jednorodzinnym w P. o powierzchni ok. 100 m². W czasie weekendów i świąt zamieszkuje z nią 24-letnia córka P. K., która studiuje w trybie stacjonarnym na Politechnice (...). Pozwana partycypuje w kosztach utrzymania córki, m.in. opłaca czynsz za jej pokój w W.. Ponadto P. K. otrzymuje alimenty od ojca, M. K. (2) w wysokości 750 zł miesięcznie, a także 600 zł kredytu studenckiego. Główny miesięczny koszt utrzymania pozwanej stanowią następujące wydatki: wyżywienie – 350 zł, leki – 300 zł, środki czystości – 30 zł. Oprócz domu jednorodzinnego pozwana posiada majątek w postaci samochodu osobowego marki F. (...) z 2008 roku (zeznania M. K. (1) na rozprawie w dniu 5.11.2015 r. – k. 429 – 430; PIT 37 – k. 418 – 419, PIT 38 – k. 420; zeznania P. K. na rozprawie w dniu 5.11.2015 r. – k. 427 – 428; pismo (...) S.A. z dnia 13.01.2016 r. – k. 506).

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie dokumentów dołączonych do akt sprawy, których autentyczność nie była kwestionowana przez żadną ze stron postępowania. Ustalając stan faktyczny Sąd oparł się również fragmentarycznie na zeznaniach A. K. oraz M. K. (1). Sąd w pełni dął wiarę zeznaniom świadków M. K. (2) oraz P. K., bowiem były one spójne i zgodne oraz korespondowały z pozostałym materiałem dowodowym zgromadzonym w aktach sprawy. Sąd nie wziął pod uwagę paragonów załączonych do akt sprawy, bowiem jako nieimienne nie stanowią dowodów ponoszonych wydatków. W kwestii zeznań A. K., Sąd uznał przedstawiony przez powódkę koszt utrzymania za częściowo zawyżony, tj. koszt wyżywienia Sąd uwzględnił do kwoty 500 zł miesięcznie. Ustalając stan faktyczny, Sąd nie badał rzeczywistego stanu domu jednorodzinnego, w którym zamieszkuje pozwana, gdyż nie było to przedmiotem rozstrzygnięcia niniejszego postępowania. Stan techniczny nieruchomości nie wpływa w sposób istotny na określenie możliwości majątkowych pozwanej, bowiem nie przynosi ona dochodów, które pozwalałyby na pokrycie usprawiedliwionych potrzeb powódki.

Sąd zważył, co następuje:

Powództwo zasługiwało na częściowe uwzględnienie.

Ustawowe przesłanki obowiązku alimentacyjnego i jego zakres zostały określone w art. 133 i 135 k.r.o.

Zgodnie z treścią art. 133 § 1 k.r.o. rodzice obowiązani są do świadczeń alimentacyjnych względem dziecka, które nie jest jeszcze w stanie utrzymać się samodzielnie, chyba że dochody z majątku dziecka wystarczają na pokrycie kosztów jego utrzymania i wychowania. Obowiązek alimentacyjny rodziców wobec dziecka jest niezależny od pochodzenia dziecka i ma taką samą treść, zakres oraz przesłanki wobec dziecka zrodzonego w małżeństwie, jak i dziecka poza małżeńskiego.

Zakres świadczeń alimentacyjnych, stosownie do treści art. 135 k.r.o., wyznaczają dwie przesłanki: usprawiedliwione potrzeby uprawnionego oraz możliwości zarobkowe i majątkowe zobowiązanego. Między wymienionymi przesłankami zachodzi współzależność, wyrażająca się tym, iż usprawiedliwione potrzeby uprawnionego powinny być zaspokojone w takim zakresie, w jakim pozwalają na to możliwości zarobkowe i majątkowe zobowiązanego. Zgodnie z treścią uchwały Sądu Najwyższego z dnia 1 lipca 1974 r. (III CZP 41/47, OSN 1975, poz. 76) określenie wysokości alimentów od każdego z rodziców na rzecz dziecka stanowi wypadkową usprawiedliwionych potrzeb uprawnionego, zarobkowych i majątkowych możliwości zobowiązanego oraz wkładu osobistych starań rodzica w utrzymanie i wychowanie dziecka. Spoczywający na rodzicach obowiązek dostarczania środków utrzymania i wychowania trwa dopóty, dopóki dziecko nie zdobędzie możliwości samodzielnego utrzymania się stosownie do swoich uzdolnień, predyspozycji, kwalifikacji zawodowych, czyli do chwili usamodzielnienia się i to niezależnie od osiągniętego wieku. W doktrynie prawa cywilnego przyjmuje się, iż potrzeby uprawnionego obejmują wszystko to, co jest niezbędne dla jego utrzymania, nie tylko w sensie potrzeb fizycznych (wyżywienie, mieszkanie, odzież), ale i duchowych (kulturalnych). Ponadto należy zauważyć, iż dziecko ma prawo do równej stopy życiowej z rodzicami i to zarówno wtedy, gdy żyje z nimi we wspólnocie, jak i poza tą wspólnotą (najczęściej tylko z jednym z rodziców – orzeczenie SN z dnia 5 stycznia 1956 roku, OSN 1957, poz. 74).

W niniejszej sprawie bezspornym jest fakt, że powódka studiuje, aby zdobyć wykształcenie i nie jest w stanie w pełni utrzymać się samodzielnie. Nie posiada również majątku, z którego dochodów mogłaby pokryć koszty swego utrzymania. Dlatego też, rodzice powinni partycypować w kosztach utrzymania A. K..

Przechodząc do oceny drugiej przesłanki zakresu obowiązku alimentacyjnego tj. do zarobkowych i majątkowych możliwości zobowiązanego należy wskazać, iż treść artykułu 135 § 1 k.r.o. nie pozwala na wyznaczenie zakresu obowiązku alimentacyjnego wyłącznie na podstawie kwoty aktualnie osiągniętych zarobków, lecz nakazuje czynić to, uwzględniając możliwości zarobkowe zobowiązanego, czyli kwoty, jakie zarabiałby, gdyby owe możliwości wykorzystywał w pełni. Przy ocenie, czy dana osoba może zostać obciążona obowiązkiem alimentacyjnym, bierze się pod uwagę nie tyle jej aktualną sytuację majątkową i zarobkową, lecz właśnie to, jakie ma ona w tej mierze możliwości (tak też orzeczenie SN z dnia 9 stycznia 1959 r., III CR 212/58, OSN 1960, nr 2, poz. 48). Są one determinowane wiekiem zobowiązanego, jego stanem zdrowia, przygotowaniem zawodowym, wykształceniem, ale także możliwością zdobycia pracy w regionie, w którym mieszka, i wieloma innymi czynnikami.

W ocenie Sądu łożenie kwoty po 400 zł miesięcznie leży w zakresie możliwości zarobkowych pozwanej. Pozwana uznała alimenty do kwoty po 200 zł miesięcznie, jednakże w ocenie Sądu jest to suma, która nie zaspokoi miesięcznych, usprawiedliwionych potrzeb powódki. Oceniając możliwości zarobkowe pozwanej, Sąd uznał, iż utrata pracy przez M. K. (1) ma charakter przejściowy. Pozwana jest w stanie znaleźć pracę w zakresie jakim wykonywała dotychczas, biorąc pod uwagę jej kwalifikacje i doświadczenie. Z zeznania podatkowego za rok 2014 wynika, iż pozwana uzyskała dochód ze stosunku pracy w wysokości 34 030,43 zł, tj. ok. 2835 zł miesięcznie. Znalezienie pracy o zbliżonym zakresie wynagrodzenia umożliwi pozwanej pokrycie kosztów utrzymania siebie oraz zaspokojenie usprawiedliwionych potrzeb powódki. Sąd oceniając możliwości majątkowe pozwanej brał pod uwagę jej wiek, stan zdrowia, kwalifikacje zawodowe, doświadczenia, a także fakt, iż na jej utrzymaniu pozostaje starsza córka, P. K., która również jest studentką i wymaga wsparcia ze strony rodziców w zakresie pokrycia kosztów swego utrzymania.

Sąd nie podzielił poglądu A. K. w kwestii wysokości świadczeń alimentacyjnych. Powódka wnosiła o zasądzenie alimentów w wysokości 800 zł miesięcznie. Sąd uznał żądania powódki za zbyt wygórowane. W ocenie Sądu zawyżone są miesięczne koszty utrzymania powódki w zakresie przedstawionym przez nią wydatków na wyżywienie. Sąd nie dał wiary, iż wydatki powódki na żywność wynoszą 800 zł miesięcznie. Sąd przyjął koszt wyżywienia A. K.

na kwotę 500 zł miesięcznie. Sąd uznał, iż realny koszt utrzymania powódki mieści się w granicach 2 000 zł miesięcznie. Niemniej jednak znamiennej w niniejszej sprawie pozostaje fakt, iż powódka jest osobą dorosłą, a także w znacznej mierze jest wspierana przez swojego ojca, który praktycznie pokrywa pełny koszt utrzymania córki. Powódka żądała zbyt wygórowanej kwoty w stosunku do możliwości zarobkowych i majątkowych pozwanej. W ocenie Sądu powódka jest w stanie w sposób samodzielny zaspokoić przynajmniej część kosztów swego utrzymania, podejmując się np. prac wakacyjnych. A. K. we własnym zakresie może częściowo pokryć koszty swego utrzymania, których nie są w stanie zapewnić jej rodzice. W tym miejscu warto podkreślić znaczenie rozumienia kryterium zdolności do samodzielnego utrzymania się. Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 1 października 1998 roku, w sprawie o sygn. akt: I CKN 853/97, LEX nr 1214919, zważył, iż ocena ww. kryterium zależy od okoliczności faktycznych ustalonych w danej sprawie. Powszechnie wiadomo, że część studentów, nawet pochodzących z zamożniejszych rodzin, pracuje zarobkowo. W miastach akademickich spotyka się studentów pracujących w restauracjach, barach szybkiej obsługi itp. zakładach. W ocenie Sądu powódka nie jest w stanie utrzymać się w pełni samodzielnie, jednak biorąc pod uwagę możliwości majątkowe i zarobkowe rodziców, powódka mogłaby w okresie wolnym od nauki podjąć zatrudnienie, które pozwoliłoby jej na pokrycie kosztów utrzymania niezaspokajanych przez rodziców.

Mając powyższe na uwadze, Sąd w punkcie I wyroku zasądził od M. K. (1) na rzecz A. K. alimenty w kwocie po 400 zł miesięcznie, płatne do 10 – ego dnia każdego miesiąca z góry do rąk A. K. z ustawowymi odsetkami w przypadku uchybienia terminowi płatności którejkolwiek z rat, poczynając od dnia 12 listopada 2014 roku, tj. od dnia wniesienia powództwa.

W punkcie II wyroku, Sąd w pozostałym zakresie powództwo oddalił.

Powódka jako osoba uprawniona do alimentacji, zgodnie z art. 96 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 28 lipca 2005 roku o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (tekst jednolity Dz. U. z 2014 roku, poz. 1025 ze zm.) nie miała obowiązku uiszczenia kosztów sądowych. Wobec powyższego, Sąd w punkcie III wyroku na podstawie art. 100 k.p.c. w zw. z art. 113 ust. 1 ww. ustawy o kosztach, obciążył pozwaną kwotą 240 zł tytułem nieuiszczonego wpisu sądowego.

W punkcie IV wyroku, na podstawie art. 98 k.p.c. w zw. z § 6 pkt 3 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 roku w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (tekst jednolity Dz. U. z 2013 r., poz. 461 ze zm.), Sąd obciążył pozwaną M. K. (1) kwotą 600 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa prawnego.

W punkcie V wyroku, na podstawie art. 333 § 1 pkt 1 k.p.c., Sąd nadał wyrokowi w punkcie I rygor natychmiastowej wykonalności.